INGLIZ TILI DARSIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI

Buxoro viloyati, Vobkent tumani 01-son texnikumi ingliz tili o'qituvchisi

Toirova Shahnoza Jahongir qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tili darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi, zamonaviy ta'lim jarayonida multimedia vositalari, onlayn platformalar va interaktiv dasturlarning o'quvchilar bilimini oshirishdagi o'rni, raqamli texnologiyalar yordamida darslarni qiziqarli tashkil etish, o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish va til o'rganish jarayonini yengillashtirish imkoniyatlari, "Flipped Classroom" kabi samarali metodlardan foydalanishning afzalliklari haqida ma'lumot keltirilgan.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, ingliz tili darsi, ta'lim samaradorligi, interaktiv o'qitish, multimedia vositalari, onlayn ta'lim, Flipped Classroom, motivatsiyasi, mustaqil ta'lim, zamonaviy ta'lim tizimi.

Bugungi kunda ta'lim tizimi jadal rivojlanib borayotgan raqamli texnologiyalar bilan chambarchas bog'liq holda shakllanmoqda. Xususan, ingliz tili darslarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish o'quv jarayonining samaradorligini oshirish, o'quvchilarning qiziqishini kuchaytirish hamda ularning til o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini yuksaltirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli vositalar yordamida darslarni interaktiv tashkil etish, turli multimedia materiallaridan foydalanish va masofaviy ta'lim imkoniyatlarini kengaytirish mumkin.

Raqamli texnologiyalar o'quvchilarga materiallar bilan ishlash, eshitish va gapirish ko'nikmalarini rivojlantirish hamda mustaqil o'rganish malakalarini shakllantirishga yordam beradi. Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun ham darsni

rejalashtirish va baholash jarayonlarini yanada qulay va samarali tashkil etish imkonini yaratadi.

Ingliz tili darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish ta’lim jarayonining sifatini sezilarli darajada oshiradi. Zamonaviy o‘quv platformalari, multimedia vositalari, mobil ilovalar va onlayn resurslar yordamida darslar yanada qiziqarli va tushunarli bo‘ladi. Bu esa o‘quvchilarning darsga bo‘lgan motivatsiyasini kuchaytiradi hamda til o‘rganish jarayonini samarali tashkil etishga yordam beradi.

Raqamli texnologiyalar o‘quvchilarga tilni real hayotga yaqin sharoitda o‘rganish imkonini yaratadi. Masalan, video va audio materiallar orqali to‘g‘ri talaffuzni eshitish, onlayn mashqlar yordamida grammatika va lug‘atni mustahkamlash mumkin. Bundan tashqari, interaktiv platformalar o‘quvchilarning mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Shuningdek, raqamli vositalar o‘qituvchilarga darsni yanada samarali tashkil etishda katta yordam beradi. Ular turli taqdimotlar, testlar va o‘yinlar yordamida darsni jonlantirib, o‘quvchilarning diqqatini jalb eta oladilar. Bu esa o‘quv jarayonini faqat nazariy emas, balki amaliy jihatdan ham boyitadi.

Bundan tashqari, onlayn ta’lim platformalari masofaviy o‘qishni ham rivojlantirib, o‘quvchilarga istalgan joydan bilim olish imkonini beradi. Bu esa ta’limning uzluksizligini ta’minlaydi va zamonaviy ta’lim tizimining muhim qismi hisoblanadi.

“Flipped Classroom” (Teskari sinf) metodi - bu metodda an’anaviy dars jarayoni “teskari” tashkil qilinadi: o‘quvchilar yangi mavzuni darsdan oldin raqamli texnologiyalar yordamida mustaqil o‘rganadilar, dars vaqtida esa o‘qituvchi bilan amaliy mashqlar va muhokamalar bajariladi.

Masalan, o‘qituvchi o‘quvchilarga uyga vazifa sifatida video darslar, audio materiallar yoki onlayn platformalardagi qisqa tushuntirishlarni beradi. O‘quvchilar

esa ularni telefon yoki kompyuter orqali ko‘rib chiqadilar. Darsga kelganda esa ular o‘rgangan bilimlarini mustahkamlash uchun suhbat, rolli o‘yinlar, testlar va guruhli topshiriqlarni bajaradilar.

Bu metodning samaradorligi shundaki:

- o‘quvchilar mavzuni o‘z tempida o‘rganadi;
- dars vaqti faqat amaliyotga sarflanadi;
- o‘qituvchi individual yordam berishga ko‘proq vaqt topadi;
- o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va mas’uliyati oshadi.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish ta’lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va zamonaviy ko‘rinishga olib keladi. Raqamli vositalar o‘quvchilarning bilim olish jarayonini yengillashtirib, ularning tinglab tushunish, gapirish, o‘qish va yozish ko‘nikmalarini rivojlantirishga katta yordam beradi.

Shuningdek, raqamli texnologiyalar darslarni interaktiv tashkil etish, o‘quvchilarning mustaqil ishlash qobiliyatini oshirish hamda o‘qituvchilarga yangi pedagogik yondashuvlarni qo‘llash imkonini yaratadi. Bu esa ta’lim sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni keng qo‘llash ingliz tilini o‘rganish jarayonini yanada samarali qiladi va o‘quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatiga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyot:

1. M.X. Toxtaxodjaevaning umumiy tahriri ostida. Pedagogika. Darslik.T.: O‘zbekistan faylasuflari Milliy jamiyati, 2010 y. -400 bet.

2. R.Ishmuhamedov, M.Yuldashev. Ta’lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. O‘quv qo‘llanma. – T.: 2013 y. -279 bet.

3. O‘.Q. Tolipov, M. Usmonboyeva. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. O‘quv qo‘llanma. - T.: 2006 y. -264 bet.

4. B.X. Xodjayev. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik. - T.: «Sano-standart» nashriyoti, 2017 yil. -416 bet.

5. Sh.S. Shodmonova va boshqalar. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – T.: “Fan va texnologiya”. 2019 y. -296 bet.

6. A.A. Xoliqov. Pedagogik mahorat. Darslik. Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. – T.: Iqtisod-moliya, 2011 y. -420 bet.

7. M.E. Axmedova. Pedagogika nazariyasi va tarixi. (Pedagogika tarixi). O‘quv qo‘llanma. O‘zR oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. - T.: Tafakkur bo‘stoni, 2011y. -128 bet.

8. N.T. Omonov, N.X. Xo‘jayev, S.A. Madyarova, E.U. Eshchonov. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Darslik.– T.: “Iqtisod-moliya” 2009 y. – 240 bet.

9. B.X. Xodjaev. Umumiy pedagogika. Darslik. – T.: “Sano-standart”, 2017 y. -434 bet.

10. Raxmonova Sojida Muxammadovna. “PREPARING THE GRADUATE STUDENTS OF PRIMARY EDUCATION FOR INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITY”. Web of Scientist: International Scientific Research Journal (WoS) ISSN: 2776-0979, Volume 4, Issue 8, August, 2023. Pages 288-293

11. Raxmonova Sojida Muxammadovna. “PRACTICAL FEATURES OF PREPARING PRIMARY EDUCATION STUDENTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY” SCIENCE AND INNOVATION IN THE EDUCATION SYSTEM, 2(9), 67–71. https://doi.org/10.5281/zenodo.8314153. 31.08.2023 y

12.Рахмонова Сожида Мухаммадовна. “ПЕДАГОГИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ К ИННОВАЦИОННОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. . Innovative research in the modern world: theory and practice, 2(23), 92–94c. 11(39)-son 31.08.2023 y

13. S.M.Raxmonova DIDACTIC POSSIBILITIES OF IMPROVING THE METHODOLOGY FOR PREPARING FUTURE EDUCATORS OF THE

PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATION FOR INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITIES. Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT ISSN: 2792 – 1883 | Volume 2 No. 12
https://literature.academicjournal.io 16.12.2022 y.36-40 bet.

14. S.M. Raxmonova МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ЁШИДАГИ БОЛАЛАРГА ТАЪЛИМ БЕРИШДА КОМПЕТЕНЦИЯВИЙ ЁНДАШУВ. Respublika OAK. Илимий-методикалық журнал 5/1 2022 y.101-105 bet

15. S.M. Raxmonova BO‘LAJAK PEDAGOGLARNI INNOVATSION KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA O‘Z-O‘ZINI SHAKLLANTIRISH VA MUKAMMALLASHTIRISHGA O‘RGATISH. Respublika OAK. Илимий-методикалық журнал. ¾. 2023 y. 141-146